

« Smrt Jana Žižky na vyobrazení od Josefa Mánesa z 19. století

Téma: smrt Jana Žižky

8 **Poslední tažení slepého hejtmana**

Dne 11. října 1424 naposledy vydechl Jan Žižka z Trocnova. Zemřel při obléhání Přibyslavi ve vojenském táboře obklopen svými bojovníky

22 **Jan Žižka (téměř) vlastní rukou**

Po proslulém husitském veliteli se dodnes dochovalo několik listů, které jsou přílohou tohoto čísla. O čem pojednávají?

36 **Kde odpočívá slavný vojevůdce?**

Tělesné ostatky Jana Žižky doprovodili jeho bojovníci do chrámu sv. Ducha v Hradci Králové. O sto let později už se ale údajně měly nacházet v Čáslavi

45 **Záhada čáslavské kalvy**

Tělo hejtmana z Trocnova se neztratilo v bitevním zmatku, přesto dosud nevíme zcela jistě, kde spočívají jeho ostatky. Patřila lebka z Čáslavi skutečně jemu?

56

56 **Hrdina, nebo zločinec?**

Po Žižkově smrti se začal psát jeho druhý život plný ideologických nátěrů. Jak se v českém povědomí proměňoval pohled na tuto historickou osobnost?

70 **Vítěz, který shlíží na Prahu**

Na pražském Vítkově se tyčí monumentální jezdecká socha husitského vojevůdce, který právě zde vybojoval jedno ze svých slavných vítězství

» Plakát k filmu Jan Žižka z roku 1955

« Faksimile díla Astronomicum Caesareum od astrologa Petra Apiana

Válka a politika

14 **Vzpomeňte na Fort Pillow**

Bitva u pevnosti Fort Pillow v dubnu 1864 se stala jedním z nejkontroverznějších střetů americké občanské války, přitom dodnes neměla žádné zásadní důsledky

38 **Sametová revoluce bez příkras a spekulací**

Letos slavíme 35 let od pádu komunistické diktatury v listopadu 1989, a tak se na tento milník a jeho hlavní postavy už můžeme dívat s kritickým odstupem

52 **Pád císaře s býčí vůlí**

Císař Fridrich Barbarossa se zhruba dvě dekády snažil podmanit Itálii, ale nikdy zde nezískal pevnou pozici. Poslední šanci ztratil roku 1176 u Legnana

60

14

🚩 Vlajka Unie s šestatřiceti hvězdami.

K uspořádání v pravidelně se střídajících řadách po 8 a 6 hvězdách došlo až roku 1865

Věda a umění

13 Hazard s lidskými životy

Fiktivní hororový příběh o ruském spánkovém experimentu mnozí považují za popis reálných událostí. Nahrává tomu fakt, že sovětští vědci skutečně dělali pokusy na věznicích

20 Kyprá dáma z Věstonic

Věstonická venuše je nejstarším uměleckým předmětem z keramiky na světě a řadí se mezi nejznámější archeologické nálezy z našeho území

60 „Císařská“ encyklopedie vesmíru

Astronomicum Caesareum je mistrovské dílo popularizace astronomie i knižního umění z roku 1540. Nahlédněte dovnitř údajně nejkrásnější astronomické publikace v historii

66 Krevní msta v čase bezkrálí

Film *Zbojník* představuje jeden z nejautentičtějších snímků z českého středověku za posledních několik desetiletí. O jeho natáčení promluvil režisér Leoš Kastner

66

🚩 Natáčení poslední bitvy filmu *Zbojník* na Knižské skále u obce Řeňče

» Socha řidiče koňského spřežení v muzeu panhelénské svatyně v Delfách

🔑 Různé druhy klíčů a visacích i dveřních zámků používaných dodnes

48

Život v historii

25 Chlupatý zaměstnanec státu

Kocour Larry pracuje v úřadu vrchního myšilova od roku 2011. Přitom zdaleka není prvním mazlíčkem, který je v sídle britského premiéra pověřen lovením hlodavců

26 Na koňský hřbet

Ačkoliv je kůň posledním domestikovaným zvířetem, za zhruba 4 000 let se z něj stal nerozlučný partner člověka a kulturní tvor

32 Chraň nás od ohně!

Jen nedaleko za českými hranicemi žil a zemřel jeden z nejznámějších světců, svatý Florián z Lorchu. Nad jeho hrobem vyrostl rozlehlý klášter

44 V rytířské zbroji proti tankům

Jedním z mála, kdo se odvážil postavit na odpor nacistům po podpisu mnichovské dohody, byl Josef Menčík. Nepřátelskou armádu se rozhodl zastavit po rytířsku: na koni s halapartnou v ruce

48 Postrach každého zloděje

Klíče a zámky představují nepostradatelný vynález, který může člověku poskytnout jak svobodu a bezpečí, tak přesný opak. Používali ho už lidé ve starověku

74 Hříšná jeptiška

Ve 13. století šokoval skandinávské monarchie příběh dánské princezny Juty, která opustila klášter, svedla svého švagra a mnoho let se soudila s příbuznými o dědictví

80 Skandál se změnou pohlaví

Zemědělská dělnice se na statku v Satalicích čtyři roky vydávala za muže. Jaké motivy stály za medializovaným případem ze dvacátých let?

26